

POSTANOWIENIE

Dnia 25 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Monika Koba

w sprawie z wniosku L. Z.
przy uczestnictwie Skarbu Państwa - Państwowe Gospodarstwo Leśne
Lasy Państwowe Nadleśnictwo Z.
o zasiedzenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 25 kwietnia 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyni
od postanowienia Sądu Okręgowego w P.
z dnia 5 lutego 2016 r., sygn. akt II Ca (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od wnioskodawczyni na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

Cel wymagania określonego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca oparła na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

W judykaturze Sądu Najwyższego utrwalił się pogląd, iż wskazanie przyczyny określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. nakłada na skarżącego obowiązek przedstawienia zagadnienia o charakterze abstrakcyjnym wraz z argumentami prowadzącymi do rozbieżnych ocen prawnych, wykazania, że nie zostało ono rozstrzygnięte w dotychczasowym orzecznictwie, a wyjaśnienie go ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia tej konkretnej sprawy, ale także innych podobnych spraw, przyczyniając się do rozwoju prawa (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151).

Zdaniem skarżącej w niniejszej sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, co do interpretacji art. 299 k.p.c. i art. 212 § 1 k.p.c. w postaci konieczności odpowiedzi na pytanie, czy w sytuacji, gdy strona postępowania z przyczyn obiektywnych nie jest w stanie złożyć zeznań w trybie art. 299 k.p.c., to czy sąd może uznać zeznania strony złożone w trybie art. 212 § 1 k.p.c. za dowód w sprawie, zwłaszcza przy uwzględnieniu faktu, iż stanowisko strony i jej twierdzenia pozostawały w całym postępowaniu niezmiennie, tym samym, logicznym i zgodnym z zasadami doświadczenia życiowego jest wniosek, iż strona przesłuchana w trybie art. 299 k.p.c. złożyłaby zeznania o treści jednakowej, jak wcześniej, podczas wysłuchania w trybie art. 212 § 1 k.p.c., gdyż opisywałaby te same okoliczności.

Zagadnienie prawne sformułowane przez skarżącą nie spełnia wyżej sprecyzowanych w judykaturze Sądu Najwyższego wymagań. Skarżąca ograniczyła się do sformułowania pytania, nie przeprowadzając żadnego pogłębionego wyводу prawnego dla wykazania, że jej wątpliwości stanowią istotne zagadnienie prawne wymagające zaangażowania Sądu Najwyższego. We wniosku

brak jest odniesienia do orzecznictwa Sądu Najwyższego i poglądów doktryny w kwestiach objętych zagadnieniem prawnym. Argumentacja skarżącej jest jednostronna i ogranicza się do przedstawienia własnego poglądu prawnego w opozycji do stanowiska Sądu drugiej instancji. Zarówno w doktrynie, jak i judykaturze Sądu Najwyższego nie budzi wątpliwości, iż przesłuchanie informacyjne stron, o którym mowa w art. 212 § 1 k.p.c., nie jest środkiem dowodowym i musi być odróżnione od przesłuchania stron przeprowadzonego na podstawie art. 299 k.p.c. Przesłuchanie informacyjne jest tylko postacią pozyskiwania przez sąd od stron oświadczeń wiedzy, co do okoliczności sprawy i dowodów. Nie jest to natomiast czynność dowodowa, która miałaby mieć wpływ na dokonywanie ustaleń faktycznych, a oceny tej nie zmienia obiektywna niemożność złożenia zeznań w charakterze strony. Natomiast informacje dotyczące okoliczności faktycznych zawarte w wypowiedziach stron niemających znaczenia dowodowego mogą znaleźć się w materiale dowodowym sprawy jedynie za pośrednictwem materiału zebranego w toku postępowania dowodowego (por. m.in. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 29 marca 1949 r., Wa.C. 342/48, PiP 1950, z. 3, s. 98 i z dnia 29 października 1949 r., Wa.C. 108/49, PiP 1950, z. 8-9, s. 179, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 1999 r., I CO 39/99, nie publ.) Nie sposób, zatem przyjąć by było to zagadnienie nowe, dotychczas w orzecznictwie nierozstrzygnięte i stąd wymagające analizy prawnej oraz wyjaśnienia w interesie publicznoprawnym. W sytuacji śmierci strony prawo do złożenia zeznań ma jej następca prawny i to prawo skarżąca w toku postępowania zrealizowała.

Podkreślenia wymaga, iż wypowiedź dowodowa strony w ujęciu kodeksu postępowania cywilnego ma jedynie charakter uzupełniający materiał dowodowy, co wynika, z założenia ustawodawcy o nikłej wartości dowodowej zeznań osoby bezpośrednio zainteresowanej wynikiem postępowania (art. 299 k.p.c.). Natomiast zagadnienie prawne formułowane przez skarżącą opiera się na niemożliwym do weryfikacji założeniu, iż treść zeznań byłaby tożsama z wyjaśnieniem informacyjnym, a ich waga dowodowa miałaby istotne znaczenie w kontekście całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego. Ponadto zarzut naruszenia art. 299 k.p.c. i 212§1 k.p.c. w związku, z którym zostało sformułowane

zagadnienie prawne skarżąca wiąże z zarzutem naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., co w postępowaniu kasacyjnym jest niedopuszczalne (art. 398³ § 3 k.p.c.).

Natomiast oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance wymienionej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej *prima facie*, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności orzeczenia z zasadniczymi i nie podlegającymi różnej wykładni przepisami albo jego wydania w wyniku oczywiście błędnej, widocznej bez głębszej analizy prawniczej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa. Natomiast skarżący przedstawiając, jako okoliczność uzasadniającą rozpoznanie skargi kasacyjnej „oczywiste naruszenie prawa” powinien wykazać kwalifikowany charakter tego naruszenia (por. m. in.: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100, z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania zostało ograniczone do konstatacji, iż skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, z uwagi na nie podzielenie twierdzeń skarżącej, co do samoistnego charakteru posiadania W. B.. Nie spełnia to przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., skarżąca nie może, bowiem, jedynie powołać się na okoliczność, że skarga jest oczywiście uzasadniona, ale jest zobligowana podać argumenty wykazujące, iż rzeczywiście skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona i w czym - w jej ocenie - wyraża się ta „oczywistość”. Skarga kasacyjna powinna być przy tym tak zredagowana i skonstruowana, by Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w jej podstawach lub ich uzasadnieniu pozostałych elementów kreatywnych skargi. Ograniczenie się tylko do stwierdzenia, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, bez wskazania przepisów, których naruszenie taki wniosek uzasadnia, nie spełnia wymagania uzasadnienia wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, nie publ. i z dnia 3 kwietnia 2006 r., III CSK 85/06, nie publ.). Ponadto istota posiadania samoistnego i posiadania zależnego oraz jego związek z okolicznościami faktycznymi konkretnej sprawy, była już wielokrotnie wyjaśniana w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. m.in. uchwała pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 26

października 2007 r., III CZP 30/07, OSNC 2008, nr 5, poz. 43; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2014 r., III CZP 8/14, OSNC 2015, nr 1, poz. 6; uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 1991 r., III CZP 108/91, OSNCP 1992, nr 4, poz. 48, postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 14 kwietnia 1961 r., CR 961/60, NP. 1962, nr 12, s. 1688, z dnia 7 maja 1986 r., III CRN 60/86, OSNCP 1987, nr 9, poz. 138, z dnia 4 października 1979 r., III CRN 163/79, OSNCP 1980, nr 5, poz. 95, z dnia 9 października 1996 r., III CKU 8/96, OSNC 1997, nr 4, poz. 88, z dnia 16 stycznia 2001r, II CKN 901/00, nie publ., z dnia 1 kwietnia 2011r., III CSK 184/10, OSNC-ZD 2012, nr B, poz. 24, z dnia 11 marca 2009 r., I CSK 360/08, nie publ.; z dnia 17 czerwca 2015 r., I CSK 309/14, nie publ.; z dnia 19 lutego 2015 r., III CSK 188/14, nie publ.; z dnia 3 października 2014 r., V CSK 579/13, nie publ.; z dnia 7 kwietnia 2011 r., IV CSK 425/10, OSNC-ZD nr B/2012, poz. 27, z dnia 9 grudnia 2014 r., III CSK 336/13, OSNC-ZD 2016, nr 1, poz. 16, z dnia 12 grudnia 2014 r., IV CSK 271/13, nie publ., z dnia 20 marca 2014 r., II CSK 279/13, OSNC 2015, nr 3, poz. 35). Podkreślenia wymaga, iż w tego rodzaju sprawach istotne znaczenie dla kwalifikacji posiadania jako samoistnego lub zależnego i dokonania subsumpcji pod określoną normę prawną, ma dokonanie uprzedniej oceny zgromadzonych w sprawie dowodów, będących podstawą ustaleń faktycznych, a więc kwestie usuwające się spod kontroli sądu kasacyjnego (art. 398³ § 3 k.p.c.). Natomiast analiza wniosku i jego lakonicznej argumentacji, na tle podstaw skargi oraz motywów zaskarżonego orzeczenia, nie prowadzi do oceny, iż stanowi ono konsekwencję jaskrawych błędów w podejmowanych działaniach procesowych czy wykładni prawa.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu, o kosztach postępowania kasacyjnego orzekając na podstawie art. 520 § 3 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 5 pkt 1 i § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015, poz. 1800).

